

Sygn. akt V KK 172/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 października 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Józef Dołhy (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Andrzej Stępka

SSN Eugeniusz Wildowicz

Protokolant Katarzyna Wełpa

przy udziale prokuratora Prokuratury Generalnej Zbigniewa Siejbika,
w sprawie **D. S.**

skazanego z art. 284 § 2 kk

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 7 października 2014 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść,

od wyroku Sądu Rejonowego w W.

z dnia 13 marca 2013 r.,

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę do ponownego
rozpoznania Sądowi Rejonowemu w W.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy, wyrokiem z dnia 13 marca 2013 r. uznał D. S. za winnego tego, że w dniu 3 września 2012 roku w W., na terenie inwestycji przy zbiegu ul. P. i Ś. przywłaszczył, otrzymaną od firmy B. do wykonania zleconych prac, maszynę tynkarską marki PLASCOAT PC – 15 o wartości 20.000 zł, czym działał na szkodę firmy A. B. sp. z o. o., tj: przestępstwa z art. 284 § 2 k.k., i za to wymierzył mu karę 8 miesięcy pozbawienia wolności i grzywny – 50 stawek dziennych przy przyjęciu jednej stawki na kwotę 10zł; na podstawie art. 69 § 1 k.k. i art. 70 § 1 pkt 1 k.k. wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres próby 2 lat, na podstawie art. 72 § 2 k.k. zobowiązał do naprawienia szkody poprzez zwrot maszyny tynkarskiej w terminie 6 miesięcy od uprawomocnienia się orzeczenia.

Wyrok ten, wobec niezaskarżenia przez strony, uprawomocnił się w pierwszej instancji w dniu 21 marca 2013 r. Od tego wyroku kasację – w trybie art. 521 § 1 k.k.- wniósł Prokurator Generalny. Zaskarżając wyrok w całości, na korzyść skazanego D. S., zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie przepisów prawa karnego procesowego, a mianowicie art. 376 § 2 k.p.k. i art. 374 § 1 k.p.k., polegające na rozpoznaniu sprawy w trybie zwyczajnym bez udziału oskarżonego D. S., którego obecność na rozprawie była obowiązkowa, co stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą określoną w art. 439 § 1 pkt 11 k.p.k.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja jest zasadna.

Postępowanie jurysdykcyjne w tej sprawie toczyło się początkowo w trybie uproszczonym - oskarżony nie stawił się na rozprawie w dniu 5 lutego 2013 r., Sąd uznając wezwanie (dwukrotnie awizowane) za doręczone prawidłowo, postanowił- na podstawie art. 479 § 1 k.p.k.- prowadzić rozprawę bez udziału oskarżonego i w trybie art. 479 § 2 k.p.k. odczytał jego wyjaśnienia złożone w postępowaniu przygotowawczym. W celu kontynuowania postępowania dowodowego Sąd postanowił odroczyć rozprawę do dnia 13 marca 2013 r.

Z uwagi na przekroczenie terminu przerwy w rozprawie prowadzonej w trybie uproszczonym, Sąd Rejonowy w dniu 13 marca 2013 r. postanowił – na podstawie art. 484 § 2 k.p.k. – prowadzić sprawę w trybie zwyczajnym. Oskarżony nie stawił się na rozprawę, wezwanie było dwukrotnie awizowane, Sąd – uznając je za doręczone prawidłowo – postanowił, na podstawie art. 376 § 2 k.p.k., prowadzić rozprawę pod nieobecność oskarżonego, i po przeprowadzeniu postępowania dowodowego wydał wyrok.

Autor kasacji zasadnie podnosi, że w realiach sprawy sposób procedowania Sądu Rejonowego był wadliwy. W tej kwestii odwołać się należy do stanowiska i argumentacji zawartych w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 2013 r., I KZP 12/13 – OSNKW 2013, z. 12, poz. 99.

Wyrażona w przepisie art. 484 § 2 k.p.k. zgoda ustawodawcy na prowadzenie postępowania w dalszym ciągu oznacza, że dotychczas przeprowadzone czynności były ważne i skuteczne, jednak w związku ze zmianą trybu postępowania ulegają zmianie reguły dotyczące udziału oskarżonego w rozprawie.

Zgodnie z art. 374 § 1 k.p.k. udział oskarżonego w rozprawie jest obowiązkowy chyba, że ustawa stanowi inaczej. Wyjątek od zasady obowiązkowej obecności oskarżonego na rozprawie głównej przewiduje m.in. art. 376 § 2 k.p.k. Norma ta określa sytuację, której zaistnienie powoduje dopuszczalność prowadzenia rozprawy, pomimo nieobecności oskarżonego, jeżeli po złożeniu wyjaśnień, zawiadomiony o terminie rozprawy, nie stawił się na nią bez usprawiedliwienia.

Bezspornym jest, że pojęcie „złożenie wyjaśnień” odnosi się wyłącznie do złożenia wyjaśnień przez oskarżonego na rozprawie, co oznacza brak możliwości zastąpienia przesłuchania oskarżonego przez sąd wprowadzeniem do materiału dowodowego, polegającym na ich odczytaniu, jego wyjaśnień złożonych w toku postępowania przygotowawczego.

W sprawie niniejszej, odstępując od zasady obowiązkowej obecności oskarżonego na rozprawie w dniu 13 marca 2013 r., Sąd Rejonowy błędnie odwołał się do przepisu art. 376 § 2 k.p.k., który nie mógł zostać zastosowany, bowiem oskarżony nie złożył wyjaśnień na etapie postępowania sądowego.

W świetle ugruntowanej linii orzeczniczej Sądu Najwyższego, podjęcie czynności procesowych na rozprawie prowadzonej w trybie zwyczajnym bez udziału oskarżonego, gdy nie zachodziła żadna z wyjątkowych sytuacji umożliwiających kontynuowanie rozprawy pod nieobecność oskarżonego, stanowi uchybienie określone w art. 439 § 1 pkt 11 k.p.k.

Z powyższych względów, podzielając zasadność zarzutu kasacji i jej wniosek końcowy, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.